

Stok Yönetimi

M. Görkem Erdoğan

Bu sunuya ve konunun pdf dosyasına www.gorkemerdogan.com adresinden erişilebilir.

- ▶ Giriş
- ▶ Stokların Sınıflandırılması
- ▶ Stok Maliyeti
- ▶ Stok Yönetimi
- ▶ Stok Yönetimi ve İSG

www.gorkemerdogan.com

Giriş

- Stok, organizasyonda bulunan tüm ürünleri ve malzemeleri içerir.
- Organizasyonda, gelecekte kullanılacak olan her ürün veya malzeme stok durumundadır.
- Stokun varlığının önemli olması, istenildiği kadar stok tutulabileceği anlamına gelmez.

Giriş

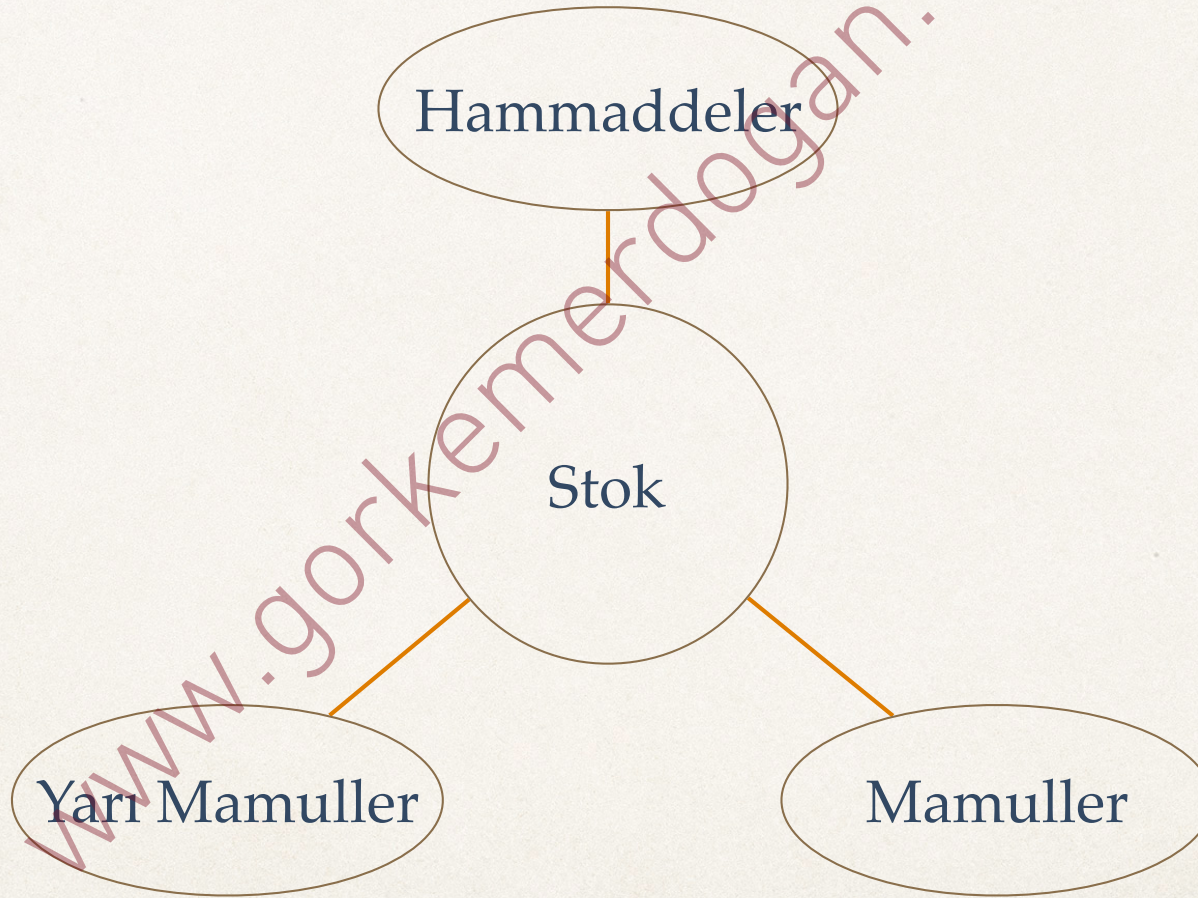
- Stok yönetimi; hammadde, yarı mamul, mamul, yedek parça, sarf malzemesi v.b. en uygun biçimde firmada bulundurulmasını gerçekleştiren faaliyettir.
- Stok yönetimi, gerek müşteri memnuniyeti için, gerekse üretimin aksamaması için düzgün yapılmalıdır.

- ▶ Giriş
- ▶ Stokların Sınıflandırılması
- ▶ Stok Maliyeti
- ▶ Stok Yönetimi
- ▶ Stok Yönetimi ve İSG

www.gorkemerdogan.com

Stokların Sınıflandırılması

Stokların Sınıflandırılması

- *Yedek parçalar ve sarf malzemeler* gibi ek stok tipleri de genel sınıflandırmaya eklenebilir.
- Ayrıca, stok kontrolünün daha başarılı gerçekleştirilebilmesi adına; *döngü stoku, güvenlik stoku, mevsimsel stok, taşıma stoku* veya *diğer stok tipleri* de sınıflandırmaya eklenebilir.

- ▶ Giriş
- ▶ Stokların Sınıflandırılması
- ▶ **Stok Maliyeti**
- ▶ Stok Yönetimi
- ▶ Stok Yönetimi ve İSG

www.gorkemerdogan.com

Stok Maliyeti

- Stok maliyeti; satın alma, depolama, iş gücü, hasar, hırsızlık gibi nedenlerden doğabilir.
- *Elde tutma maliyeti* ve *sipariş maliyeti* olarak iki genel başlıkta incelenebilir.
- Ürünün müşteriye zamanında teslim edilememesi veya müşteri talebinin gerçekleşmemesi gibi nedenlerden dolayı oluşabilecek *eksiklik maliyeti* de stok maliyetinden sayılabilir.

Stok Maliyeti

- ▶ Elde Tutma Maliyeti
- ▶ Sipariş Maliyeti
- ▶ Eksiklik Maliyeti

www.gorkemerdogan.com

Stok Maliyeti: Elde Tutma Maliyeti

- Elde tutma maliyeti, bir ürünün belli bir süre elde tutulmasından kaynaklanan maliyettir.
- *Elde tutma maliyeti, ürünün birim fiyatının %19 ile %35'i arasında bir maliyet oluşturur.*

Stok Maliyeti: Elde Tutma Maliyeti

Tablo 4.1: Elde tutma maliyeti kalemleri

Elde tutma maliyeti	Ürün birim fiyatını yüzdesi
Ürün için harcanmış para	%10 - %15
Depolama maliyeti	%2 - %5
Kayıp maliyeti	%4 - %6
Elleçleme maliyeti	%1 - %2
Yönetim maliyeti	%1 - %2
Sigorta maliyeti	%1 - %5
Toplam	%19 - %35

Stok Maliyeti

- ▶ Elde Tutma Maliyeti
- ▶ Sipariş Maliyeti
- ▶ Eksiklik Maliyeti

www.gorkemerdogan.com

Stok Maliyeti: Sipariş Maliyeti

- Sipariş maliyeti, satın alınan ürün için harcanmış parayı ifade eder. Sipariş maliyeti, ürünü satın aldıktan veya ürettikten sonra ortaya çıkabilir.

Stok Maliyeti

- ▶ Elde Tutma Maliyeti
- ▶ Sipariş Maliyeti
- ▶ Eksiklik Maliyeti

www.gorkemerdogan.com

Stok Maliyeti: Eksiklik Maliyeti

- Eğer organizasyonda talep edilen ürünün stoku yoksa, bunun organizasyona maliyeti olacaktır.
- Eksiklik maliyeti; kardan zarar, satışın yapılamamasından dolayı elde edilemeyecek olan kar, ticari itibarın kaybı, gelecek satışlardaki kayıp gibi maddi veya manevi bir çok kaybı içerebilir.

- ▶ Giriş
- ▶ Stokların Sınıflandırılması
- ▶ Stok Maliyeti
- ▶ **Stok Yönetimi**
- ▶ Stok Yönetimi ve İSG

www.gorkemerdogan.com

Stok Yönetimi

- Her firma stok tutar.
- Stok, stok düzeyleri, satıştaki ürünler, siparişler, sipariş zamanları, sipariş miktarları, yatırım, müşteri hizmetleri gibi bir çok konu ile ilgili politikaları stokun nasıl yönetildiği belirler.
- Stok yönetiminin en önemli amacı, fazla veya az stoklamayı önlemek ve dengeyi sağlamaktır.

Stok Yönetimi

- Bir firma, aşağıdaki nedenlerden dolayı stok tutabilir:
  - Beklenmedik taleplerin karşılanabilmesi
  - Ertelenmiş teslimatlardan dolayı
  - Arz-Talep dengesinin sağlanabilmesi
  - Ürünün devamlılığının sağlanması
  - Müşteriye yapılacak teslimatın gecikmemesi
  - Taşıma maliyetlerinin azaltılması

Stok Yönetimi

- Büyük alımlarda indirim sağlanması
- Gelecekte oluşabilecek fiyat artışlarından etkilenmemek için
- Bulunması zor veya üretimden kalkması muhtemel ürünlerin veya malzemelerin bulunabilirliğinin arttırılması
- Taşıma maliyetlerinin azaltılması

Stok Yönetimi

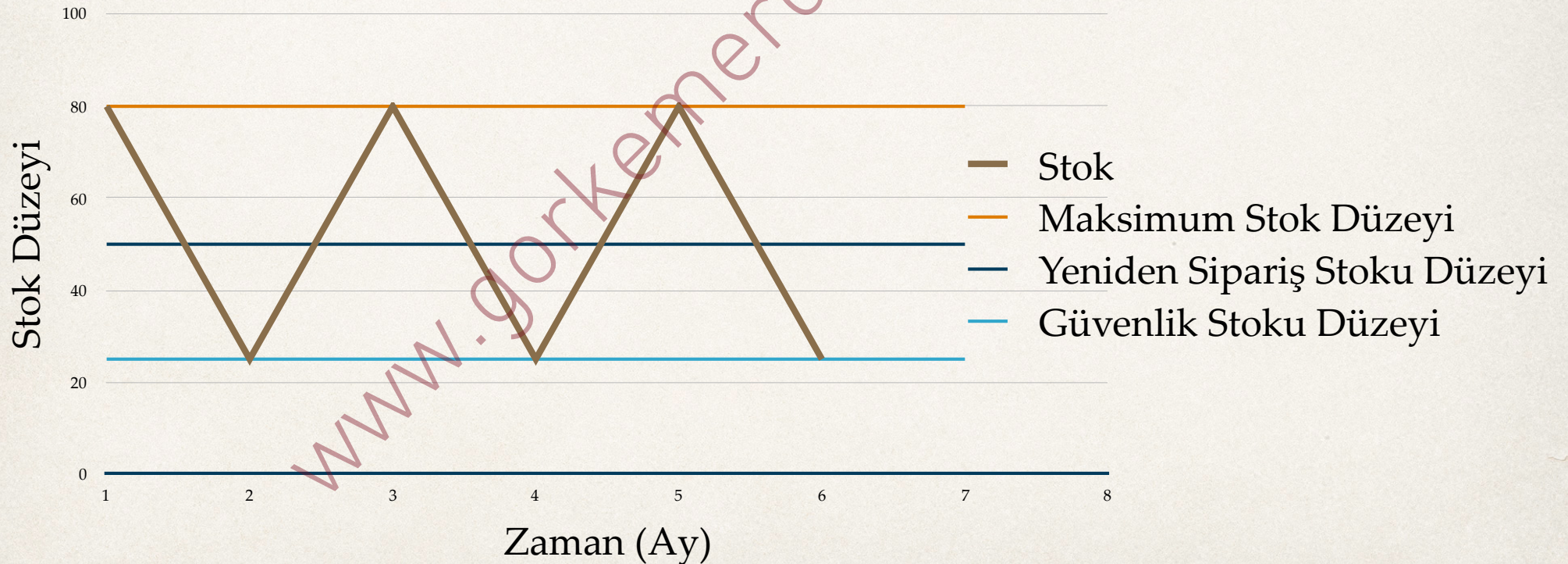

- Fazla stoklama, firmanın, gerektiğin daha fazla stoka sahip olduğunu gösterir.
- Fazla stoklamanın aksine, az stoklama, firmanın gereğinden az stoka sahip olduğu ibaresidir.

Stok Yönetimi

- Stok düzeylerini *maksimum stok*, *yeniden sipariş stoku* ve *güvenlik stoku* alt başlıklarına bölmek mümkündür.

Grafik 3.1: Stok düzeyleri

Stok Yönetimi

- Organizasyondaki stokun yönetilmesi için, ürünlerin yerini bilmek ve hareketini takip etmek gerekir.
- Böylece, stok durumu bilgisi güncel tutulur ve organizasyonel kararlar bunu göre alınabilir.
- Yer belirleme sistemleri; *hafızaya dayalı sistemler, durağan sistemler, bölgeye dayalı sistemler, düzensiz sistemler ve kombine sistemler* olarak ayrılabilir.

Stok Yönetimi

- Hafızaya Dayalı Sistemler
  - Oldukça basit ve herhangi bir dokümantasyon gerektirmeyen sistemler.
  - İnsan hafızasına dayalı.
- Durağan Sistemler
  - Her ürünün kendine özgü yeri vardır

Stok Yönetimi

- ◉ Bölgeye Dayalı Sistemler
  - ◉ Yer, ürün karakteristiklerine göre belirlenir.
- ◉ Düzensiz Sistemler
  - ◉ Her ürün, yapısına uygun yere yerleştirilebilir.
  - ◉ Düzensiz sistemler özellikle yer maksimizasyonu açısından çok kullanışlıdır.

Stok Yönetimi

- Birleşik Sistemler
  - Özel ilgi gösterilmesi gereken ürünlerin veya malzemelerin belirli alanlarda, geri kalan ürünlerin düzensiz olarak depolanmasına izin verir.

- ▶ Giriş
- ▶ Stokların Sınıflandırılması
- ▶ Stok Maliyeti
- ▶ Stok Yönetimi
- ▶ Stok Yönetimi ve İSG

www.gorkemerdogan.com

Stok Yönetimi ve İSG

- Stok yönetiminin iyi yapılması gerek işçi sağlığı, gerek iş sağlığı açısından iş kazası risklerini azaltır.
- Stok iyi yönetilir ise, stokta meydana gelebilecek hasar en aza indirilecektir.

Stok Yönetimi ve İSG

- Yerden kazanç sağlanır:
  - Gereksiz yere bulundurulan malzemeye veya ürüne engel olunur.
  - Fazla tutulan stok, istenmeden de olsa, İSG kurallarını ihlal edebilecektir.
- Zamandan kazanç sağlanır:
  - Stok yönetimi iyi yapılmaz ise, işçiler daha fazla çalıştırılır.

Teşekkür Ederim

M. Görkem Erdoğan

www.gorkemerdogan.com

Bu sunuya ve konunun pdf dosyasına www.gorkemerdogan.com adresinden erişilebilir.